

Haugesunds Avis

Fredag morgen, 27. august 2010

Den morgen, fire dage før lyset blev slukket, stod journalist Viljar Ravn Gudmundsson skrævende i mødelokalet og nød stemningen rundt om sig. Store smil, hungrige øjne og overlegen latter prægede lokalet. Det var sådan, det skulle være.

“Viljar, for fanden! Jeg ved ikke, hvad det er, du sælger til dine kilder, men jeg vil ha’ det! Vi taler om trafikministeren her. Naglet med sømpistol til en gabestok i bar røv. Jeg havde gladelig givet min venstre lever for at få min byline på sådan en historie.”

Kulturjournalist Henrik Thomsen var et hoved højere end sin kollega, uden at det hjalp nævneværdigt på intelligensen. Viljar så op på ham og skimtede rester af flormelis i det fyldige skæg.

“Tro mig, Thomsen, det var du aldrig sluppet levende fra. Der er en grund til, at du anmelder koncerter, mens jeg jager rovdyr i magtens korridorer.”

Viljar rykkede væk fra den store mand og stillede sig lidt i udkanten af lokalet. Lod lyset skinne på sig. Det fortjente han. Det var hans øjeblik, det her. Øjeblikket, hvor alles øjne var rettet mod ham i respekt og beundring. Det, han havde gjort, var uden side-stykke i avisens 115 år lange historie. Som de andre journalister og redaktører så det, var artiklen frugten af måneders ambitiøs graverjournalistik. At det ikke var den hele og fulde sandhed, tog Viljar sig ikke af. Det her var hans speciale. Om der gik hundred overarbejdstimer forud for artiklen, eller den dalede ned i hans hænder som en fjer fra himlen, var han revnende ligeglad med. Han sad med et scoop, og han havde ordene i sin magt.

Hvad han skrev, var sandheden. Sådan var det i Haugesund. Gang på gang havde han væltet magtmisbrugere ned fra deres

pedestaler. I Haugesunds Avis var Viljar Ravn en granitobelisk, man lige så godt straks kunne rejse på den grund, hvor avisens nye domicil var under opførelse.

Den historie, han havde præsenteret nyhedsredaktionen for her til morgen, havde alle ingredienser til en landsdækkende blodrus, altså den tilstand, der opstår, når alle de store redaktioner dækker den samme dramatiske begivenhed på samme tid, og dækningen bliver så omfattende, at den skygger for alt andet i mediebilledet. Politik, magtmisbrug, kendisser, kriminalitet og sex. Alt dette i en og samme sag, og det var lille Haugesunds Avis, der sad på den. De havde Viljar Ravn Gudmundsson og dermed også den troværdighed, der skulle til for at bryde lydturen til landspressen.

Viljar var syvogtredive år og havde for længst erhvervet sig et ry som en af landets mest solide mediestemmer. Jobtilbuddene fra de store mediehuse dumpede med jævne mellemrum ned i hans indbakke, men han reagerede ikke på dem. Han var weekendfar og orkede ikke tanken om at skulle pendle mellem Oslo og Haugesund hver uge. Aleksander, hans tolvårige søn, boede her, og intet arbejde i verden kunne få ham til at ofre den tid, de havde sammen. Desuden lod det sig ikke nægte, at Viljar var mageligt anlagt. Her på regionalavisen havde han frie tøjler. Han kom og gik, som han ville. Han skrev de historier, der passede ham bedst, og takkede nej til ørkesløse vandringer i avisjournalisternes A3-landskab. Han var avisens libero. En fri sjæl i et frit landskab. Han dikterede dagsordenen. Han var husets anarkist. Fulgte sine egne regler og veje, til chefredaktør Johan Øveraas' store fortvivlelse og fryd.

Da sagen om trafikminister Hermann Eliassen dukkede op for nogle dage siden, havde han længe bildt sine chefer ind, at han arbejdede med en kæmpestor sag af uanede dimensioner. Tomme fraser, selvfølgelig. I virkeligheden havde han brugt en stor del af arbejdstiden på at planlægge en weekendtur til London sammen med Aleksander. Og til alt held havde det flasket sig sådan, at de skulle rejse, samme dag som han kunne overrække redaktionen trafikministerens hoved på et fad.

“Halløj, folkens, hvis I lige vil høre efter et øjeblik!”

Chefredaktør Johan Øveraas trak resolut Viljar med hen i et hjørne af mødelokalet og lod de andre journalister samle sig om dem. Redaktøren plantede hænderne fast i siden, og Viljar bemærkede fascineret, at de faktisk forsvandt mellem dellerne.

“Den her historie vil ramme hovedstadspressen som en pint Guinness i et sprudlende champagneselskab. Den bliver en spand fandens koldt vand i hovedet på Hermann Eliassens hyldestkor. Os fra lokalpressen, der kender stodderen, har længe ventet på at se ham dingle i røvsækget. Det er fandeme flot arbejde, Viljar!”

Klapsalverne bragede i det lille lokale, og Viljar Ravn Gudmundsson tog sig god tid til at nyde øjeblikket.

Det var *hans* sag. Han var usårlig i dette magtspil. Sandheden var hans ufravigelige følgesvend, det kunne ingen så tvivl om.

Uden for vinduerne ruskede vinden i de gamle egetræer ved Lillesund Skole. De aldrende blade klamrede sig lidt endnu til sommerens saftfyldte kviste, for en stund var de stadig stærke, mørkegrønne og frodige. I modsætning til journalisterne inde bag murene vidste bladene, at alting har en ende. En skønne dag skæres livlinen til alt værende over, og blæsten hvirvler de efterårsgulnede løvquirlander med sig i voldsomme kast.

På en gårdsplads en snes kilometer eller to længere sydpå stod den syttenårige Jonas og hans kæreste. Med deres forelskede blikke og kærtegn beseglede de uden at vide det ikke alene deres egen skæbne, men også Viljar Ravn Gudmundssons, manden der i samme øjeblik fik et sidste klap på skulderen af sin redaktør.

“Fantastisk flot arbejde, Viljar. God tur til London, sluk for mobilen, hyg dig med din søn. Du har fortjent det. Vi kører historien herfra. Om fire dage er du tilbage, og jeg kan love dig kraftig medvind på hjemrejsen, for her kommer det i den grad til at blæse.”

Viljar smilede listigt, mens han pakkede de vigtigste ting ned i rejsetasken. Han skimmede en sidste gang billedmaterialet til sagen om Eliassen og sendte det videre til redaktionssekretæren. Chefredaktøren stod stadig ved siden af ham, da han var færdig.

Viljar kikkede op på Øveraas med sit sædvanlige gavtyveagtige blik.

“Blæse ...? Gør det ikke altid det her i Haugesund?”

Fire dage senere ...
Stemmen, Haugesund
Tirsdag aften, 31. august 2010

Truende skyer fejede hen over himlen. Som et dystert varsel krævede de plads i den blå time mellem dag og nat. Det ene øjeblik lå Eivindsvatnet badet i et magisk lysskær, det næste blev det indhyllet i et sort tæppe af svovllugt, tordenbrag og piskende regn.

Ude på Stemmen, en lille bro fra 1907, som var bygget over dæmningen ved indgangen til friluftsområdet omkring Eivindsvatnet, stod Jonas Ferkingstad. Den spinkle skikkelse kikkede prøvende ud over rækværket.

Det lyse, halvlange hår lå klistret til hans pande. De isblå øjne var rettet mod et imaginært punkt i det tomme rum. I de små lysglimt, når der fra tid til anden blev et hul mellem skyerne på himlen, kunne han se ned på vandet ved foden af dæmningen. Fra broen, han stod på, og ned til stenene var der en halv snes meter. En tynd, drivvåd, bordeauxrød bomuldsskjorte klæbede til hans bryst. Han rystede over hele kroppen. Nu og da kastede han et hastigt blik ind på land, ind mod gangstien under Skjoldavegen, men for det meste så han ud i tomheden.

Jonas rettede sig op, da han fik øje på den person, der kom gående hen mod ham. Man kunne ikke skelne ansigtet, men Jonas vidste, hvem det var. Lige til det sidste havde han næret et lille håb om at slippe for denne konfrontation. Her var der ikke noget med fornægtelse og løgn, med svig og bedrag. To mennesker helt alene; begge kendte sandheden, og ingen af dem havde brug for at gemme sig bag facader og komediespil.

En tid stod de bare og betragtede hinanden på afstand. Efter-

årvinden piskede skumtoppe på Eivindsvatnet. Et nyt lyn flængede himlen. I det hurtige glimt af koldt lys så de hinanden. Nøgne. Ubeskyttede. Alene. I næste sekund var mørket tilbage, og tordenbraget fik broens beton til at vibrere. Jonas stod afventende med ludende skuldre. Kikkede op på personen foran sig. Han længtes efter at krybe ind i den andens arme, bare være der i den trygge favn og lade, som om intet var sket. At det hele bare var et fatamorgana. Noget uvirkeligt. Noget der ville forsvinde, blot man blinkede et par gange med øjnene. Men sådan var det ikke. Intet kunne gøres ugjort.

De blev stående sådan nogle sekunder, mens vandet drev af dem. Gensidig afmagt afspejlede sig i deres ansigter. Ingen af dem sagde et ord, men lidt efter rakte den anden hænderne frem mod Jonas, som snappede efter vejret, da han lod sig omfavne. Ingen ord kunne beskrive den følelse, der fyldte ham i det øjeblik. Ikke lykke, ikke lettelse, men noget andet. Noget dybt inde i ham som fik ham til at slippe kontrollen. Alle indestængte følelser sprængte sig ud som en gejser. Han hørte selv, at han brølede ind mod brystet på den, der holdt om ham, men han ænsede det dårligt nok. Nu skulle det ud, alt det onde.

Over skulderen på den anden syntes Jonas, at han skimtede en skygge, der bevægede sig henne ved det lille bådehus. To røde kajakker, der lå langs med bådehusets væg, klamrede sig til hinanden mod vinden. Han havde set dem ude på vandet her de seneste dage, men forstod ikke rigtig, at nogen ville ud i dem i sådan et vejr.

Den lille distraktion gjorde ham uopmærksom. Favntaget var blevet mærkbart hårdere, som om den anden prøvede at klemme luften ud af ham. Jonas forsøgte at gøre sig lidt fri af jerngrebet. Han ville ikke slippe helt endnu. Han mærkede de små hulk i maven. Små, fortvivlede klynk, der i sig selv vidnede om, hvad han havde gjort. Han vidste, at det var hans skyld. Ene og alene.

Kræfterne i de arme, der holdt om Jonas, var urkræfter. Umenkelige. Hans egne arme blev hængende slapt ned, og det var kun takket være den andens styrke, at benene ikke klappede

sammen under ham. Jonas var tom. Han var en tynd og skrøbelig skal ude af stand til at gøre modstand. Han indså pludselig, at det her var en kamp. En kamp på liv og død. Det gik op for ham, at den anden ikke holdt om ham for at give ham trøst og støtte. Jonas samlede sine sidste kræfter, og med en kraftanstrengelse rev han sig løs af grebet. Han stirrede på modstanderen med nye øjne. Stemte fødderne i underlaget, men mærkede, hvor mat kroppen var.

Med ét ændrede scenen på broen karakter. Et nyt lysglimt. Et nyt tordenbrag. Den største af de to åbnede munden for at skrike, men der lød kun en hæs hvisken. En hvislende udånding.

Med rolige bevægelser tog den ene skikkelse et solidt tag i den anden, og i et snuptag blev kroppen løftet op og tippet ud over broens rækværk. Skriget, der fulgte, da kroppen styrtede ned i afgrunden, flængede ind over Djupadalen. Så kom stilheden. Selv regndråberne faldt uden en lyd, da det hele var forbi.

Fire år senere ...
Mediehuset Haugesunds Avis
Mandag morgen, 13. oktober 2014

En enlig linje flimrede på computerskærmen. *Tekst: Viljar Ravn Gudmundsson.* Han missede med øjnene. De sved. Der var allerede gået en time af arbejdsdagen, men Viljar havde ikke fået gjort andet end at skrive sit navn.

Han hævede blikket og så ud på Karmsundsgata. Et tableau med biler i regn og tåge. Arkitekterne bag det nye mediehus i Haugesund havde måske forestillet sig, at gulv til loft-vinduerne ville virke inspirerende på arbejdsmyrerne i det åbne kontorlandskab. Udsigten var imidlertid lige så deprimerende som at høre Metallicas *Black Album* udsat for panfløjte.

Mediehusets lokaler var splinternye, men ti år på samme redaktion havde virket som en langsom åreladning af islændingen Gudmundssons kræfter. Glæden over at afsløre noget, der kunne få de landsdækkende medier til at rydde forsiderne, var smuldret bort i det evige jag, hvor gårdsdagens sensationer er *yesterday's news*. Intet falmer hurtigere end tryksværte.

Han forsøgte at rette ryggen. Kun lidt over fyrre og allerede forkrøblet af de endeløse timer ved skærm og tastatur. Han kikkede rundt og konstaterede, at han var den eneste, der ikke arbejdede. Nabotastatureernes smælden hamrede i øregangene som tusind kakerlakker hen over et parketgulv. Den summende lyd af de andre journalisters stemmer irriterede ham grænseløst. At fjerne de gamle hermetisk lukkede kontorer og erstatte dem med en myretue af et åbent kontorlandskab var den rene galskab sat i system.

Næst efter stilheden var kontorstolen det, Viljar savnede mest. Den store, dybe model, han havde haft stående ved sit gamle skrivebord, var af den slags, man kunne læne sig bagover i. Med fuld støtte til hele ryggen. På en stille dag var det ikke noget problem at tage en powernap, hvis man ville. De nye stole var korte og med et ryglæn, der maste sig ind i lænden, så man sad, som om man havde en firetommers buttplug i røven.

Viljar erstattede et stykke nikotintyggegummi, som al smagen var tygget ud af, med en pris snus og så sig nok en gang rundt. Billedet var det samme. Som altid. Bås efter bås med arbejdspladser i grupper på fire, kun adskilt af halvanden meter høje hvide klodser med kongebå endeflader, der mest af alt lignede forvoksede stationære harddiskkabinetter. Det eneste, der brød billedet, var en ualmindelig grim, grøn og umagelig siddegruppe, der stod midt i lokalet og forsøgte at ligne en bar.

Chefredaktør Johan Øveraas stod henne ved siddegruppen. Viljar betragtede ham og konstaterede tilfreds, at den toogtresårige var tættere på pensionistlivet, end han nogensinde ville komme på himmeriget. Johan var alt det, en god mellemlider skulle være i en koncern som Orkla Media. Skruppelløs, følelseskold og moralsk forkrøblet, men hundred procent loyal over for ledelsen.

Øveraas bemærkede Viljars blik og vraltede hen til hans lille bås.

“Din skide arbejdssky drivert! Der går fandeme ikke en dag, uden at du sniger dig væk et par timer midt i arbejdstiden. Tror du, jeg er ren idiot? Tror du ikke, jeg ser, hvornår folk kommer og går her i huset?”

Øveraas pustede sig op som en ballonfisk, men han havde det mest i munden. Viljar vidste godt, hvad redaktøren sigtede til. Om fredagen havde han forladt arbejdspladsen uden at give nogen begrundelse.

“Skal jeg virkelig klø dig et vist sted for at få dig til at reagere, eller vil du være så venlig at svare, når jeg taler til dig?”

Øjnene bulnede, og ansigtsfarven skiftede nuance til blålilla.

Viljar havde troet, at weekendholdet ville tage sig af den artikel, Øveraas havde sat ham på om fredagen, men den gik ikke denne gang. På morgenmødet her om mandagen var den igen dukket op som en dræbersnegl på hans skrivebord, og han havde fået frist til klokken tolv med at aflevere.

Han havde med andre ord tre timer til at skrive en hovedhistorie på tolv hundred ord og en sidehistorie på seks hundred om foreningen Mental Helse, som var utilfreds med den behandling, brugerne fik på deres evige vandring mellem lægevagt, sygehus, praktiserende læger og psykiatri. Denne gang råbte de op og advarede om, at der gik alvorligt psykisk syge mennesker rundt i gaderne, fordi systemet aldrig opfangede dem.

Viljar kikkede mildt på redaktøren. Det var bedst at berolige ham, så han ikke tændte af som en arrig lemming.

“Slap af! Jeg havde dårlig mave, jeg ville ikke forpeste hele butikken med den lortelugt. Jeg er i gang med artiklen nu.”

Johan Øveraas blev stående et par sekunder mere, før han som sædvanlig lod raseriet gå ud over noget materielt. Denne gang var det to kuglepennene, der måtte undgælde, idet han fejede dem ned på gulvet, drejede rundt på hælen og trampede hen til kontorøen.

Viljar sukkede, samlede kuglepennene op og skimmede endnu en gang de tørre facts i den historie, han skulle skrive.

Blodfattig. Kedelig. Uinteressant. Tre ord, som var særdeles dækkende, ikke alene for indholdet af den kommende artikel, men også for arbejdet med at skrive den. En time senere havde han ikke desto mindre fået det meste fra hånden. Teksten var blottet for sjæl, indlevelse og spændende litterære krumspring. Det var en artikel af den slags, bladfolk kaldte PKT – politisk korrekt tørfoder.

Viljar gabte, plantede fødderne solidt i væg til væg-tæppet og strakte sig i et øjeblik tankeløshed bagover i den sorte stol. Det var med et nødskrig, han reddede sig op igen, da stolen fik overbalance og truede med at sende ham på hovedet i gulvet. Han kikkede hurtigt rundt for at se, om nogen havde opfattet, hvad der skete, inden han med et opgivende suk trykkede “send” uden at læse korrektur.

Han var klar til dagens første rygepause og snuppede den lange, grå forårsfrakke, som havde fulgt ham de sidste tre år, efter at han købte den for en halvtredser i en Frelsens Hærs genbrugsbutik. Frakken flagrede bag ham, da han skridtede hen til elevatoren. En af journalistvikarerne hævede hånden til hilsen, da han passerede den bageste af arbejdspladserne. Viljar værdigede ikke grønskolingen et blik. Vikarerne stod stadig under ham i arbejdspladsens hierarki. En lille smule, i hvert fald.

Ude på parkeringspladsen foran mediehuset stod der en kollega og røg. Viljar gik den modsatte vej og tændte sin cigaret. Det eneste, han hadede mere end politisk korrekt tørfoder, var tørsmakkende kolleger. Viljar havde så rigeligt i sig selv.

Et strejf af dårlig samvittighed flagrede forbi, da han kom i tanke om, at han havde glemt at tjekke, om Aleksander var gået i skole. Viljar mindedes sidste gang, han havde haft Aleksander. Han havde ikke anet det mindste uråd, men Aleksander havde pjækket fra skole i flere dage. Viljar kunne ikke håndtere ansvaret for at have en adhd-diagnosticeret teenager boende hos sig i perioder.

Hvad er det, jeg gør forkert? Os der altid havde hinanden, og som elskede at være sammen. Nu er der kun en tom, ordløs skal tilbage af det, der var. Hvad fanden skete der egentlig?

Eksen – eller Heksen, som Viljar yndede at kalde hende – havde insisteret på, at han skulle tage sin del af ansvaret fra dag et. Tidligere kunne han aflevere sønnen igen søndag eftermiddag, men nu hvor Aleksander var fyldt seksten, kom og gik han, som han selv ville. Det var en naturlig udvikling, havde moren sagt, og Viljar orkede ikke at protestere, selvom det havde forkludret hans liv endnu mere.

Viljar sugede den sidste rest af livskraft ud af cigarettens og smed den på jorden, inden han gik ind igen. En sur em af nyrøget tobak hang efter ham ned gennem gangene. Et par ikkerygere rynkede demonstrativt på næsen, da han gik forbi. Det kunne ikke have raget Viljar mindre. Han dæmpede den værste cigaretånde med et nyt stykke nikotintyggegummi, da han så, at Øveraas stod henne ved hans bås igen.

“Hvis jeg trak dig for alle de skide pauser, du holder hver eneste dag, blev det en pauver månedsløn, Gudmundsson.”

Redaktøren stod med hænderne solidt plantet i sideflæsket.

“Og hvis du sammenlignede det antal ord, jeg bidrager med til avisen, med hvad de andre journalister producerer, ville du finde ud af, at jeg burde have lønforhøjelse. Der er altid flere sider af en sag, Øveraas. Det burde du vide, siden du kalder dig redaktør.”

Den korpulente chefredaktør blev endnu en gang mærkbart rødere i tagetagen.

“Det er for helvede ikke størrelsen, det kommer an på, Gudmundsson.”

“Næh, og som sagt ... Det ved du vel alt om.”

Viljar grinede spydigt og masede sig forbi redaktøren, der nu viste alle tegn på at miste selvbeherskelsen. Til alt held havde Øveraas også helt tabt mælet. Han snurrede rundt på hælen, sparkede til en gulyplante og forlod konfliktzonen, inden der udbrød åben krig.

Hvis Viljar havde haft en kontordør, ville han have knaldet den i. I stedet tog han hovedtelefonerne på. Han kikkede bedrøvet ud på uendeligheden uden for vinduerne. Han kunne sidde time efter time og stirre på dråberne, der piblede ned ad ruden. De heftige byger lavede et bugtet gittermønster i duggen på glasset. Folk dukkede sig under den regntunge himmel ved Shells 7-Eleven-kiosk ovre på den anden side af Karmsundsgata, inden de løb hen til de ventende biler.

Han fandt en gammel T-shirt frem fra skuffen og tørrede håret i den, for at vandet ikke skulle dryppe ned på tastaturet. Bagefter smed han T-shirten ned under skrivebordet. Han åbnede sin mail og registrerede ud af øjenkrogen, at indbakken var fuld af nye beskeder. Han gik i gang med at slette dem. Det var stort set kun spam og intetsigende informationer fra ledelsen.

Viljar måtte koncentrere sig for ikke at komme til at slette vigtig post. Til sidst var der tre mails tilbage. En tidsaftale på sundhedscenteret. En mail fra avisens tipsklub og en fra en mand, hvis navn ikke sagde ham noget. Sikkert en læser, der ville påpege

et eller andet, han havde glemt eller udeladt i en af sine artikler. Han sukkede. Det var det værste ved det her arbejde, de evindelige kommentarer fra læsere, som tilsyneladende ikke havde andet at tage sig til end at skrive klager. Ofte de samme læsere. Han åbnede mailen.

Viljar mærkede smerterne i brystet efter få sekunder. Mærkede, at han fik sværere ved at trække vejret. Lokalet gyngede. Han gispede, da smerterne strålede op i ansigtet. Rejste sig og gav sig til at vandre tilsyneladende planløst rundt i kontorlandskabet. Trak vejret dybt ind og ud, sådan som psykologen havde lært ham. Forsøgte at tænke på noget andet. Lige nu var det svært. Viljar nikkede anstrengt til en kollega, løsnede et imaginært slips og vendte tilbage til pulten og computerskærmen. Han stirrede på teksten. Bogstaverne flød ud, da en salt sveddråbe løb ned i hans ene øje. Han strøg den væk og læste mailen en gang til:

Att.: Viljar Gudmundsson

Jeg skriver til dig, fordi jeg ved, at du er en retskaffen mand. En mand, der vil fordømme det, jeg er i færd med at gøre, men samtidig forstå min harme og frustration over et retssamfund, som ikke længere fungerer.

Vi har love, der skal beskytte os mod, at folk tager sig selv til rette, og her skal ikke siges et ondt ord om dem, der erkender deres skyld og tager deres retfærdige straf. Det er de andre, jeg vil rette søgelyset mod. Dem der selv i dommens time unddrager sig straffen og slipper af sted med det. De er samfundets hyæner. Feje, griske og gode til at sno sig udenom. De fortjener den straf, jeg giver dem. Jeg vil selv blive straffet for mine handlinger, og jeg vil tage min straf med løftet pande, når den tid kommer. Indtil det sker, vil mennesker dø for min hånd. Skyldige mennesker som hver på sin måde undslap deres retmæssige straf.

I vore dages samfund tænker færre og færre på andre end sig selv. Solidaritetsfølelsen er død. Viljen til at gøre en indsats for fællesskabet er væk. Loyalitet over for arbejdsgiveren er et fremmedord. Folk stjæler fra den hånd, der giver dem føden.

En af disse grådige personer er en kvinde. Hun dømmes for groft underslæb og økonomisk uredelighed og embedsmisbrug. Hun er ikke

tidligere straffet, men det vil ikke blive betragtet som en formildende omstændighed. Straffen vil blive eksekveret i morgen, tirsdag d. 14. oktober.

13/10 2014

Stein Åmli

UL7-1

Viljar stoppede en ny portion snus op under læben. Mærkede, hvordan det snurrede i både fingrene og tærerne. Han tog en ny dyb indånding og pustede langsomt luften ud igen. Det velkendte mørke lagde sig som et tæppe om hjernebarken. Var han nu nødt til at forholde sig til det her også? Bogstaverne lyste fra computer-skærmen. Modviljen lyste ud af Viljar. Et øjeblik overvejede han at slette hele skidtet. Bruge den forsvarsmekanisme, han kendte bedst. *Undvigeadfærd*, havde psykologen kaldt det. “De fleste af de bekymringer, vi gør os, er helt grundløse,” havde hun forsøgt at overbevise ham om. Han følte sig ret sikker på, at lige den her mail ikke kom ind under den kategori. Et enkelt klik, og problemet ville være ude af verden. *Nej, det var jo ikke rigtigt.*

Inderst inde troede han ikke på, at det var et ægte trusselsbrev. Ingen skriver den slags. Alligevel var der noget ved mailen, der fik angsten frem i ham. Han tørrede sine fugtige, kolde hænder af i bukselårene. Mailen var som taget ud af en dårlig krimi. Den klassiske “dommer”, der tager loven i sin egen hånd og retfærdiggør sine handlinger over for en journalist. En tyndslidt kliché, der ville få enhver forlagsredaktør til at afvise manuskriptet, inden han eller hun havde læst første kapitel til ende.

“Domsafsigelsen” bar præg af at være skriblet ned på fem minutter uden særligt engagement. Det var måske dét, der fik nakkehårene til at rejse sig? Det betød ingenting, om det lignede et retsdokument eller ej. Det var, som om mailen kun var skrevet, fordi det *skulle* gøres, ikke fordi forfatteren havde behov for at udtrykke sin vrede over samfundet. Og netop det skræmte på mange måder Viljar langt mere, end et harmdirrende trusselsbrev ville have gjort.

Han lavede en hurtig søgning på navnet “Stein Åmli”. Den gav

selvfølgelig ikke en skid. Diverse tilbud om køb af sten, skærver og grus ved landsbyen Åmli var det nærmeste, han kom på et hit. *Fiktivt* navn.

Han vidste, at hvis han gik til Øveraas med mailen, ville dol-lartegnene i redaktørens øjne rulle som en enarmet tyveknægt på Danmarksfærgen. Ringfingeren dvælede en sidste gang på delete-tasten i højre hjørne af tastaturet. Så trak han hånden til sig. Han havde brug for at høre, hvad Ranveig mente om den skide mail. Han rejste sig fra stolen med en krum ryg, der hverken inviterede til selskab eller hyggesnak. Han bemærkede, at folk holdt afstand.

* * *

Ranveig Børve så det kulsorte i Viljars øjne, flere sekunder før han stod ved siden af hende. Sådan var det altid med Viljar. På gode dage holdt han sig på afstand, på dårlige kom han luskende hen til hende. Engang hun var til madfestivalen Gladmad i Stavanger, havde hun købt en T-shirt til ham med påskriften "Altid noget på tværs". Han brugte den flittigt på arbejde og havde åbenbart ikke fattet ironien.

Viljar var ikke nem at holde af, men det gjorde Ranveig. Hun var ti år yngre end ham. Han havde været hendes mentor, da hun startede som journalist på avisen. Dengang havde han været glø-dende engageret, med lys i øjnene, og en mester i at skabe nyhe-der, hvor andre kun så notitser. Nu var det omvendt.

Der var sket et eller andet. Efter en længere sygemelding for fire år siden var han kommet tilbage som en skygge af sig selv.

Hvad der havde berøvet islændingen hans livsgnist, vidste ingen, men mediehusets rygtebørs var et umætteligt uhyre.

Ranveig klistrede et smil på under det lange, lyse hår og drejede rundt på kontorstolen.

"Hej, Viljar. Har du fået skrevet den artikel om distriktspsykia-trien, som Øveraas gik grassat over, at du ikke havde lavet?"

Viljar dumpede ned på nabobordets stol. Han viftede hendes

spørgsmål til side, lagde det medbragte udprint på hendes bord og bankede på det med pegefingern.

“Hvad siger du til det her? Det dumpede ind i min mailboks for et par minutter siden.”

Ranveig strøg håret om bag øret med pegefingern og lod pennen løbe hen over papiret, mens hun læste. Hun standsede flere gange op og så spørgende på Viljar, men han bremsede hende i at sige noget, og hun læste videre.

“Det er det rene bullshit,” sagde hun. “En eller anden bajads, der vil have os til at gå helt agurk og finde de samme store sensationstyper frem som dengang med Terra-skandalen.”

Viljar virkede lettet, men der var stadig et strejf af panik i hans øjne.

“Viljar, du tager da ikke det her alvorligt, vel?”

“Nej, selvfølgelig ikke, men jeg kan jo ikke give det videre til Øveraas. Han bliver så ophidset, at han kommer til at rende rundt med morgenstådreng hele dagen, hvis han ser den mail.”

Ranveig lo højt og lænede sig ind mod Viljar.

“Ja, ligesom dengang Arsène Wenger kom til byen for at købe Håvard Nordtveit til Arsenal,” hviskede hun og fniste som en fræk teenager.

Viljar nikkede og smilede. Han tog udprintet og så spørgende på Ranveig.

“Men helt seriøst ... hvad gør jeg med det her?”

Ranveig studerede kuglepennen i sin hånd, som var den de vises sten.

“Videresend den til politiet og glem alt om den. Der sker ingenting, og *hvis* der gør, er det vel strengt taget en politisag, er det ikke?”

“Selvfølgelig. Du har helt ret.”

Han bøjede sig ned og gav hende et hurtigt knus. Ranveig blev helt paf og besvarede det med en kejtet gestus.

“Fint, så siger vi det,” sagde hun og tryllede den akavede stemning mellem dem bort med et påtaget smil.

Ranveig ville ikke sige det, men der var meget, der ikke stemte

ved den mail. Det var Haugesund, det her, ikke en dårlig episode af *Criminal Minds*. Hun håbede, at hendes mavefornemmelse var forkert, og at den mail var det sidste, de hørte fra Stein Åmli.